

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2023)0374

Tiesiskums Maltā: seši gadi pēc *Daphne Caruana Galizia* nogalināšanas un nepieciešamība aizsargāt žurnālistus

Eiropas Parlamenta 2023. gada 19. oktobra rezolūcija par tiesiskumu Maltā: seši gadi pēc *Daphne Caruana Galizia* nogalināšanas un nepieciešamība aizsargāt žurnālistus (2023/2901(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 4., 5., 6., 7., 9. un 10. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 20. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 6., 7., 8., 10., 11., 12. un 47. pantu,
- ņemot vērā 2017. gada 15. novembra rezolūciju par tiesiskumu Maltā,¹ 2019. gada 28. marta rezolūciju par stāvokli tiesiskuma un korupcijas apkarošanas jomā Eiropas Savienībā (ES), jo īpaši Maltā un Slovākijā², 2019. gada 18. decembra rezolūciju par tiesiskumu Maltā saistībā ar nesen atklātajiem faktiem *Daphne Caruana Galizia* slepkavības lietā³, 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību un par tiesiskuma situāciju Maltā⁴ un 2022. gada 20. oktobra rezolūciju par tiesiskumu Maltā piecus gadus pēc *Daphne Caruana Galizia* noslepkavošanas⁵,
- ņemot vērā uzklaušīšanas, viedokļu apmaiņas un delegāciju braucienus, ko kopš 2017. gada 15. novembra veikusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību uzraudzības grupa,
- ņemot vērā vēstuļu apmaiņu starp Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību uzraudzības grupas priekšsēdētāju un Maltas premjerministru,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2019. gada 26. jūnija rezolūciju Nr. 2293 (2019) “*Daphne Caruana Galizia’s assassination and the rule of law in Malta and beyond: ensuring that the whole truth emerges*” (*Daphne Caruana Galizia*

¹ OV C 356, 4.10.2018., 29. lpp.

² OV C 108, 26.3.2021., 107. lpp.

³ OV C 255, 29.6.2021., 22. lpp.

⁴ OV C 506, 15.12.2021., 64. lpp.

⁵ OV C 149, 28.4.2023., 15. lpp.

- slepkavība un tiesiskums Maltā un ārpus tās — visas patiesības noskaidrošana),
- ņemot vērā ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas rezolūciju Nr. 2293(2019), ko 2020. gada 8. decembrī apstiprināja Parlamentārās asamblejas Juridiskā un cilvēktiesību komiteja,
 - ņemot vērā Venēcijas komisijas 2020. gada 8. oktobra atzinumu Nr. 993/2020 par desmit tiesību aktiem un likumprojektiem, ar ko īsteno tiesību aktu priekšlikumus, par kuriem sniegts atzinums CDL-AD(2020)006,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres ziņojumu pēc vizītes Maltā 2021. gada 11.–16. oktobrī,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres 2022. gada 23. septembra vēstuli Maltas premjerministram un Maltas premjerministra 2022. gada 4. oktobra atbildi,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres 2023. gada 26. septembra vēstules Maltas premjerministram un Pārstāvju palātas priekšsēdētājam un viņu attiecīgās atbildes,
 - ņemot vērā Komisijas 2023. gada 5. jūlija paziņojumu “2023. gada ziņojums par tiesiskumu” (COM(2023)0800),
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu par Tiesiskuma delegācijas darba braucienu uz Valletu (Malta) 2022. gada 23.–25. maijā,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Savienība ir dibināta, pamatojoties uz kopīgām vērtībām, kas noteiktas LES 2. pantā, proti, cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tai skaitā minoritāšu tiesību, ievērošanu, un šīs vērtības ir kopīgas visām ES dalībvalstīm, un tās ir jāievēro arī kandidātvalstīm, lai pievienotos Savienībai, pildot Kopenhāgenas kritērijus, kurus pēc iestāšanās nedrīkst neņemt vērā vai interpretēt no jauna; tā kā demokrātija, tiesiskums un pamattiesības ir savstarpēji pastiprinošas vērtības, kuru apdraudējums var radīt sistēmiskus draudus Savienībai un tās pilsoņu tiesībām un brīvībām;
- B. tā kā tiesiskums un demokrātijas, cilvēktiesību, pamatbrīvību un ES Līgumos un starptautiskajos cilvēktiesību instrumentos iestrādāto vērtību un principu ievērošana ir Savienības un tās dalībvalstu pienākumi, kas tām ir jāpilda;
- C. tā kā Harta ir daļa no ES primārajiem tiesību aktiem; tā kā vārda brīvība un mediju brīvība un plurālisms ir nostiprināti Hartas 11. pantā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECTK) 10. pantā;
- D. tā kā tiesu iestāžu neatkarība ir noteikta LES 19. panta 1. punktā, Hartas 47. pantā un ECTK 6. pantā un ir būtiska, lai izbeigtu nesodāmību par noziegumiem pret žurnālistiem un nodrošinātu viņu drošību un aizsardzību; tā kā dalībvalstīm, tiecoties nepieļaut nesodāmību, ir pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai sauktu pie atbildības personas, kas pastrādājušas noziegumus pret žurnālistiem un citiem mediju nozares dalībniekiem; tā kā neatkarīga un efektīva tiesu sistēma, kā arī tādu pasākumu pieņemšana un pilnīga īstenošana, kuri garantē plašsaziņas līdzekļu brīvību,

vārda brīvību, tiesības piekļūt informācijai un žurnālistu un mediju profesionāļu aizsardzību, ir galvenie elementi, lai veicinātu un radītu vidi brīvai un neatkarīgai žurnālistikai;

- E. tā kā pret žurnālistiem — jo īpaši, bet ne tikai, pētnieciskajiem žurnālistiem — gan ES, gan ārpus tās arvien biežāk tiek vērsta tā dēvētās stratēģiskās tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību (*SLAPP*), kuru mērķis nav gūt juridisku uzvaru, bet gan izdarīt uz žurnālistiem finansiālu un psiholoģisku spiedienu un spiedienu laika ziņā vienīgi nolūkā izjaukt viņu darbu, izvairīties no sabiedrības kontroles un nepieļaut iestāžu saukšanu pie atbildības; tā kā tam ir atturoša ietekme uz mediju brīvību; tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre ir brīdinājusi, ka Maltā joprojām tiek kavēta piekļuve informācijai, un norādījusi uz valstu iestāžu piekoptu nepamatotu slepenību attiecībā uz informāciju, kas varētu būt nozīmīga sabiedrībai;
- F. tā kā pret žurnālistiem ir bijusi vērsta tāda spieģrogrammatūra kā *Pegasus* un *Predator*; tā kā, kā norādījusi Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre *Dunja Mijatovic*, privātumu sevišķi aizskaroša spieģrogrammatūra apdraud cilvēktiesību būtību un demokrātiskā sabiedrībā tā nebūtu jāuzskata par nepieciešamu, nedz arī samērīgu; tā kā vēršanās pret žurnālistiem ar spieģrogrammatūru apdraud viņu avotu konfidencialitāti un līdz ar to — viena no mūsu demokrātiskās sabiedrības pašiem svarīgākajiem pīlāriem, proti, visu iespējas brīvi piekļūt informācijai, funkcionēšanu un uzticamību, kā arī plurālistiskas mediju vides veicināšanu; tā kā ES iestādēm un dalībvalstīm būtu nekavējoties jāseko ieteikumiem, kurus ziņojumā sniegusi Izmeklēšanas komiteja *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spieģrogrammatūras izmantošanas izmeklēšanai;
- G. tā kā 2023. gada ziņojumā par tiesiskumu Komisija ir uzsvērusi, ka nav panākts turpmāks progress attiecībā uz piekļuvi oficiāliem dokumentiem, ņemot vērā Eiropas Žurnālistu aizsardzības standartus, un ka Maltas žurnālisti joprojām saskaras ar problēmām, veicot profesionālo darbību;
- H. tā kā dalībvalstīm būtu jāsteidzina agrīnās brīdināšanas un ātrās reaģēšanas mehānismu izveide, lai žurnālistiem un citiem mediju nozares dalībniekiem, saņemot draudus, būtu nekavējoties pieejami aizsardzības pasākumi; tā kā šādiem mehānismiem būtu jāpiemēro jēgpilna pilsoniskās sabiedrības uzraudzība un jāgarantē to trauksmes cēlēju un avotu aizsardzība, kuri vēlas palikt anonīmi; tā kā 2021. gadā tika atjaunināta Maltas Likumu 529. nodaļa — Trauksmes cēlēju aizsardzības akts —, lai transponētu Direktīvu (ES) 2019/1937 par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem¹;
- I. tā kā 2017. gada 16. oktobrī, sprāgstot automašīnā ievietotam spridzeklim, tika nogalināta Maltas pretkorupcijas pētnieciskā žurnāliste un blogere *Daphne Caruana Galizia*; tā kā viņa tika vajāta un saņēma daudz draudu;
- J. tā kā Maltas iestāžu vadītā slepkavības izmeklēšana, kurā palīdzēja Eiropols, veda pie vairāku aizdomās turēto un iespējamā slepkavības plānotāja identifikācijas un apsūdzēšanas un viņi pašlaik tiek tiesāti; tā kā viena no personām, kas atzīta par vainīgu *Daphne Caruana Galizia* slepkavībā, tika redzēta sabiedrībā 2023. gada februārī,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

kristību svinībās ģimenes lokā; tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre 2023. gada 26. septembrī norādīja, ka nav gūti būtiski rezultāti attiecībā uz to, lai nodotu tiesai visus, kuri atbildīgi par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību;

- K. tā kā darījumi, kuri, iespējams, bija saistīti ar korupciju, ko *Daphne Caruana Galizia* pētīja tolaik, kad tika noslepkavota, tika slēpti, izmantojot Apvienotos Arābu Emirātus (AAE);
- L. tā kā ASV Valsts departaments ir iekļāvis sarakstos un liedzis ieceļot Amerikas Savienotajās Valstīs bijušā Maltas premjerministra biroja vadītājam un bijušajam tūrisma (pirms tam — enerģētikas) ministram, kā arī viņu ģimenēm, pamatojot šo lēmumu ar minēto personu iesaisti nozīmīga apmēra korupcijā;
- M. tā kā nav panākts progress tiesvedībā pret *Pilatus Bank* amatpersonām un bijušajiem partneriem tagad likvidētajā uzņēmumā *Nexia BT*, kā arī attiecībā uz korupciju saistībā ar *ElectroGas* līgumu, ko *Daphne Caruana Galizia* pētīja laikā, kad tika nogalināta, un uz ko Parlaments vērsa uzmanību savā 2022. gada 20. oktobra rezolūcijā;
- N. tā kā tiesiskumu apdraud ne tikai neatbilstošs tiesiskais regulējums, bet arī nesodāmības kultūra, kura var pastāvēt, jo tiek saglabāta kontrole pār nepilnīgu institucionālā līdzsvara un atsvara sistēmu, kas veicina politisku iejaukšanos un traucē efektīvai izpildei, bez kuras nav iespējams efektīvi saukt pie atbildības par korupciju;
- O. tā kā 2019. gada beigās pēc Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas pieprasījuma tika sākta neatkarīga publiska izmeklēšana par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību un 2021. gada 29. jūlijā izmeklēšanas darbs noslēdzās; tā kā publiskās izmeklēšanas padome publicēja galīgo ziņojumu, kurā iekļauti vairāki secinājumi un ieteikumi attiecībā uz tiesiskuma stiprināšanu, preses brīvības ievērošanu, vārda brīvību un žurnālistu aizsardzību, konstitucionālā līmenī īstenojamu juridisko reformu un tiesību aktu priekšlikumiem par mediju brīvību; tā kā šajā publiskajā izmeklēšanā tika arī konstatēts, ka, lai gan nav pierādījumu, ka valstij pašai būtu kāda loma *D. Caruana Galizia* noslepkavošanā, tai būtu jāuzņemas atbildība par šo slepkavību, jo nesodāmības gaisotne, kuras pirmsākumi meklējami *Castille* administrācijas augstākajos līmeņos un kura pārņēmusi arī citas struktūras, piemēram, regulatīvās iestādes un policiju, galu galā noveda pie tiesiskuma sabrukuma; tā kā publiskajā izmeklēšanā sniegtie pierādījumi atklāja plašu nesodāmības kultūru ne tikai attiecībā uz valsts pārvaldes augstākajām amatpersonām, tai skaitā uzticības personām, bet arī attiecībā uz ierobežotu politiķu, uzņēmēju un noziedznieku loku;
- P. tā kā Maltas pētnieciskie žurnālisti atklāja skandālu, kas saistīts ar neapmierinātu valdības atbalstītāju balsu iegādi, kuru atbalsta gūšanai tika izmantoti viltoti oficiāli dokumenti, arī viltotas medicīniskās izziņas; tā kā sarunātāji un starpnieki pēc tam prasīja slēptu komisijas maksu un izspieda maksājumus no tiešajiem labuma guvējiem; tā kā Maltas Darba devēju asociācija norādīja, ka šādu skandālu slēpšana, aizbildinoties ar to, ka tā ir normāla politiskās sistēmas darbība, ir nepieņemama un bīstams vēstījums visām Maltas sabiedrības grupām; tā kā valdošās partijas sarunātāji un starpnieki joprojām tiek pasargāti no kriminālvajāšanas; tā kā šie incidenti liecina, ka Maltā joprojām pastāv nopietnas pārvaldes problēmas un tas ietekmē cilvēku dzīvi Maltā, kā arī valsts starptautisko reputāciju;
- Q. tā kā Maltas pētnieciskie žurnālisti nodeva atklātībai vēl vienu skandālu, kas saistīts ar

valdības amatpersonu tirgošanos ar ietekmi, lai piešķirtu vadītāja apliecības, pamatojoties uz saņēmēja politisko piederību; tā kā nav iesniegta prasība ne pret vienu no augsta ranga amatpersonām, kas tika norādījušas, pret kuriem cilvēkiem būtu jāievēro preferenciāla attieksme;

- R. tā kā nopludināti pierādījumi liecina, ka valdošās partijas rīcībā esošie dati par iedzīvotāju balsošanas izvēlēm ir izmantoti, lai liegtu valsts pakalpojumus un sistemātiski diskriminētu iedzīvotājus; tā kā Maltas datu aizsardzības komisārs ir uzsācis izmeklēšanu par privātpersonu datu sistemātisku ļaunprātīgu izmantošanu;
- S. tā kā Maltas premjerministrs nav pietiekami nopietni novērtējis institucionalizētas korupcijas aktus un tādējādi turpinās nesodāmības kultūras nostiprināšanās attiecībā uz valsts amatpersonām, kuras, iespējams, ir iesaistītas skandālos;
- T. tā kā 2023. gada septembrī policija nopratināja pilsoniskās sabiedrības aktīvistus, kas piedalījās protestos pret valsts raidorganizāciju, kuras priekšsēdētājs bija iesaistīts skandālos, taču joprojām nav nodots tiesai; tā kā nevalstiskās organizācijas un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji ir apsūdzējuši valsts sabiedrisko raidorganizāciju cenzūrā; tā kā *Transparency International* korupcijas uztveres indeksā Maltai šobrīd ir 51 punkts, kas ir par trim punktiem mazāk nekā iepriekšējā gadā, un saskaņā ar *Transparency International* datiem viens no šā samazinājuma galvenajiem iemesliem ir politiskā iejaukšanās sabiedriskajos medijos; tā kā 2023. gada februārī Konstitucionālā tiesa lēma, ka Apraides iestādei ir konstitucionāls pienākums *ex officio* proaktīvi un ātri nodrošināt objektivitāti apraidē;
- U. tā kā Maltas valdība ir ierosinājusi vairākas reformas, lai īstenotu dažus no publiskajā izmeklēšanā sniegtajiem ieteikumiem, tostarp nākusi klajā ar tiesību akta projektu par mediju brīvības stiprināšanu un iesniegusi priekšlikumu likumam par *SLAPP* novēršanu; tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre mudināja Maltas parlamenta deputātus noraidīt valdības priekšlikumus, jo tajos lielā mērā ignorēts valstu un starptautisko dalībnieku ieguldījums; tā kā komisāre kritizēja valdību par to, ka nav nodrošināta pārredzamība un rūpīga apspriešanās, ko prasa situācijas nopietnība;
- V. tā kā jaunākajā mediju plurālisma uzraudzības instrumentā redakcionālās autonomijas un politiskās neatkarības apdraudējums ir novērtēts kā “augsts” un novērtējums par mediju plurālisma vispārējo apdraudējumu Maltā ir mainīts no “vidējs” uz “augsts”;
- W. tā kā 2023. gada organizācijas “Reportieri bez robežām” pasaules preses brīvības indekss liecināja par valsts mediju vides pasliktināšanos, jo Malta tajā ierindojās 84. vietā no 180 jeb par sešām vietām zemāk nekā 2022. gadā; tā kā saskaņā ar to pašu ziņojumu valsts tiesiskais un normatīvais regulējums neļauj žurnālistiem īstenot savas tiesības;
- X. tā kā valsts iestādes ir sākušas 40 atsevišķas *SLAPP* pret Maltas ziņu mediju *The Shift News*, vēršoties pret pieprasījumiem nodrošināt informācijas brīvību attiecībā uz publiskajiem izdevumiem, kas saistīti ar neatkarīgajiem medijiem; tā kā līdz šim pabeigtajās tiesvedībās ir uzvarējis *The Shift News*, taču tas maksājis dārgi;
- Y. tā kā saskaņā ar *Coalition Against SLAPPs in Europe* (Koalīcija pret stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību Eiropā) datiem 2022. gadā šādu tiesvedību skaits Eiropā pieauga līdz rekordlielam 161 dokumentētam gadījumam; tā kā saskaņā ar šo

pašu avotu Maltā bija vislielākais *SLAPP* skaits uz vienu iedzīvotāju, proti, 19,93 gadījumi uz 100 000 cilvēku; tā kā *Daphne Caruana Galizia* noslepkavošanas laikā pret viņu bija ierosinātas 43 civillietas un 5 krimināllietas;

- Z. tā kā tomēr joprojām netiek ņemti vērā Pretkorupcijas starpvalstu grupas ieteikumi, kā atzīmējusi Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre;
- AA. tā kā centieni aizsargāt žurnālistiku nevar būt sekmīgi, ja vienlīdz netiek apkarota korupcija un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, un bez spēcīgas un plurālistiskas preses cīņa pret korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju tiks zaudēta,
1. apritot sešiem gadiem kopš *Daphne Caruana Galizia* noslepkavošanas, godina viņas piemiņu un nozīmīgo darbu, ko viņa veikusi, ceļot gaismā korupciju, organizēto noziedzību, krāpšanu nodokļu jomā un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kā arī pieprasot saukt pie atbildības šādās nelikumīgās darbībās iesaistītās personas; stingri nosoda kriminālatbildības noteikšanu un uzbrukumus žurnālistiem un žurnālistu noslepkavošanu viņu profesionālās darbības dēļ, tostarp *Ján Kuciak* un viņa līgavas *Martina Kušnírová* noslepkavošanu 2018. gada 21. februārī, *Viktoria Marinova* noslepkavošanu 2018. gada 6. oktobrī, grieķu žurnālista *George Karaivaz* noslepkavošanu 2021. gada 9. aprīlī un nīderlandiešu žurnālista *Peter R. de Vries* noslepkavošanu 2021. gada 15. jūlijā, un uzsver viņu neatsveramo lomu patiesības atklāšanā, demokrātijas aizsardzībā un nesodāmības kultūras izbeigšanā; pauž dziļu sašutumu par to, ka netiek veikta nekāda jēgpilna izmeklēšana par *Giorgos Karaivaz* slepkavību un ka divu aizdomās turēto personu apcietināšana drīzāk ir saistīta ar vēlēšanu kampaņu; aicina Grieķijas iestādes pilnībā nodrošināt taisnīgumu; godina visu pēdējos gados Eiropā nogalināto žurnālistu piemiņu; atkārtoti uzsver neatkarīgu mediju un aktīvas pilsoniskās sabiedrības kā taisnīguma, demokrātijas un tiesiskuma stūrakmeņu ārkārtīgi būtisko nozīmi; norāda, ka žurnālistu slepkavības skar ne tikai konkrēto dalībvalsti, bet Eiropas Savienību kopumā; pauž stingru pārliecību, ka demokrātiskā tiesiskuma aizsardzība ir kopīgā atbildībā esošs uzdevums, kas sniedzas pāri valstu un partiju robežām;
 2. pauž dziļas bažas par to, ka kopš Parlamenta 2022. gada 20. oktobra rezolūcijas par piekto gadskārtu pēc *Daphne Caruana Galizia* noslepkavošanas pašlaik notiekošajā tiesvedībā par *Daphne Caruana Galizia* slepkavību ir panākts ierobežots progress, ka līdz šim ir pieņemti tikai trīs zema līmeņa notiesājoši spriedumi un ka slepkavības organizators vēl nav notiesāts; aicina Maltas iestādes paātrināt tiesvedību, lai panāktu taisnīgumu; tādēļ atkārtoti prasa pabeigt izmeklēšanu par slepkavības galvenajiem motīviem un novest līdz galam kriminālprocesu, nekavējoties saucot pie atbildības šajā slepkavībā visos līmeņos iesaistītās personas; atkārtoti prasa pilnībā un pastāvīgi iesaistīt Eiropolu visos šīs slepkavības izmeklēšanas aspektos un visās ar to saistītajās izmeklēšanās;
 3. prasa ES iestādēm un dalībvalstīm garantēt žurnālistu un mediju profesionāļu drošību un aizsardzību; turklāt prasa ES iestādēm un dalībvalstīm nekavējoties īstenot Parlamenta ieteikumus par žurnālistu aizsardzību;
 4. atkārtoti pauž bažas un norāda uz ieteikumiem, kas izteikti iepriekšējās rezolūcijās par Maltu;
 5. pauž sašutumu par premjerministra 2023. gada 3. oktobra paziņojumu, kurā

institucionalizētas korupcijas gadījumi tika interpretēti kā nebūtiski; uzskata, ka šādi paziņojumi turpina nostiprināt to valsts amatpersonu nesodāmības kultūru, kuri, iespējams, ir iesaistīti skandālos;

6. pauž bažas par to, ka divus gadus pēc publiskās izmeklēšanas ziņojuma publicēšanas tajā pausto ieteikumu īstenošanas procesā joprojām ir vērojamas būtiskas nepilnības; norāda, ka Maltas valdība ir ierosinājusi vairākas reformas, tostarp nākusi klajā ar tiesību aktu priekšlikumiem, lai īstenotu dažus no šiem ieteikumiem; norāda, ka Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāre ir paudusi bažas par to, ka šo ierosināto nepilnīgo reformu projekts ir iesniegts, neņemot vērā starptautisko un valstu organizāciju ieguldījumu; tādēļ aicina Maltas valdību bez turpmākas kavēšanās īstenot visus publiskās izmeklēšanas ziņojuma ieteikumus, tostarp ieteikumus attiecībā uz tiesiskumu un organizēto noziedzību;
7. aicina izbeigt nesodāmības kultūru; tādēļ aicina veikt rūpīgu, ātru un neatkarīgu izmeklēšanu un īstenot kriminālvajāšanu attiecībā uz visām valsts amatpersonām, kuras saskaņā ar Maltas pētniecisko žurnālistu atklājumiem, iespējams, ir iesaistītas korupcijā, izspiešanā un tirdzniecībā ar ietekmi, tostarp balsu pirkšanas shēmā un krāpšanā saistībā ar autovadītāja apliecībām; uzsver, ka žurnālisti būs pakļauti riskam, kamēr vien turpināsies nesodāmība par korupciju;
8. aicina Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pārraudzīt Maltā notiekošo izmeklēšanu, par kuru tika publiski paziņots 2023. gada 9. oktobrī, un izmeklēt Maltas iedzīvotāju privāto datu ļaunprātīgu izmantošanu, kuras mērķis, iespējams, ir diskriminācija politiskās piederības dēļ;
9. uzsver, ka ir ļoti svarīgi stingri saukt pie atbildības par augsta līmeņa finanšu un ekonomiskajiem noziegumiem, jo īpaši korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju; tomēr pauž sašutumu par to, ka joprojām nav panākts progress kriminālvajāšanā korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas lietās, kuras *Daphne Caruana Galizia* izmeklēja tieši pirms noslepkavošanas un kurās pastāv aizdomas par augstāko politisko aprindu pārstāvju līdzdalību; pauž satraukumu arī par Maltas tiesībsargājošo iestāžu un tiesu sistēmas institucionālo nevarīgumu un stingri mudina atbildīgās iestādes saukt pie atbildības ikvienu personu, kas iesaistīta vienā vai vairākās no daudzajām lietām, kuras pašlaik tiek izmeklētas vai par kurām tiek saņemti ziņojumi; aicina Maltas iestādes risināt problēmas, kas saistītas ar augsta līmeņa korupcijas lietu izmeklēšanas ilgumu, tostarp panākot stabilus rezultātus galīgo spriedumu pieņemšanā; norāda, ka šīs ieilgušās izmeklēšanas joprojām kavē progresu tiesiskuma jomā; atgādina — lai tiesiskums darbotos pienācīgi, būtiska nozīme ir institucionālajai neatkarībai; aicina Maltas iestādes panākt progresu izmeklēšanās lietās, kas skar bijušo valsts amatpersonu iespējamus mēģinājumus slēpt pierādījumus un kavēt izmeklēšanu un tiesvedību;
10. atkārtoti pauž satraukumu par izmeklēšanas un tiesvedības pret *Pilatus Bank* amatpersonām lēno virzību un par Maltas iestāžu centieniem apturēt tiesvedību pēc tam, kad Starptautiskais Investīciju strīdu izšķiršanas centrs acīmredzami bija pieņēmis pagaidu pasākumus; prasa precizēt Starptautiskā Investīciju strīdu izšķiršanas centra 2022. gada 14. septembrī pieņemtos pagaidu pasākumus, ņemot vērā, ka tiesnesis norādīja, ka valdība ir maldinājusi tiesu par tiesvedības aizkavēšanu; atkārtoti aicina attiecīgās starptautiskās un Eiropas struktūras turpināt uzraudzīt progresu iespējamās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un korupcijas lietās;

11. prasa darīt pieejamas papildu spējas noziegumu izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem; pauž nožēlu par to, ka Maltas valdība pretēji Venēcijas komisijas atzinumam ir ieviesusi mehānismu, lai novērstu bloķēšanu procedūrā komisāra standartu jautājumos iecelšanai ar vienkāršu balsu vairākumu; pauž nožēlu par to, ka polarizācija ir šķērslis vienprātīgai lēmumu pieņemšanai Maltā; norāda, ka, lai gan tiesnešu skaita palielināšana, iespējams, ir palīdzējusi samazināt tiesvedībai nepieciešamo laiku no 550 līdz 529 dienām, tiesvedības ilguma samazināšana bija tikai viens no publiskās izmeklēšanas ziņojuma ieteikumiem; pauž nožēlu par Maltas tiesu sistēmas trūkumiem un prasa rast risinājumus, lai samazinātu tiesvedības ilgumu;
12. aicina Venēcijas komisiju izstrādāt atzinumu par Maltas tiesiskā regulējuma stiprināšanu, lai efektīvi un stingri sodītu par korupciju, tostarp augsta līmeņa korupciju un varas ļaunprātīgu izmantošanu;
13. aicina Komisiju nopietni attiekties pret nesodāmības kultūru Maltā un panākt, lai Malta nekavējoties atgrieztos pie demokrātijas un tiesiskuma ievērošanas; aicina Komisiju izmantot visus attiecīgos tās rīcībā esošos instrumentus, lai nodrošinātu tiesību aktu vienādu piemērošanu visiem;
14. pauž bažas par bijušā premjerministra, viņa biroja vadītāja un bijušā tūrisma ministra, kurš ir bijis arī enerģētikas ministrs, nesodāmību;
15. uzsver, ka policijas rīcība pret aktīvistiem ir uzskatāma par iebiedēšanu, kam ir atturoša ietekme uz sabiedrības līdzdalību un kas veicina pilsoniskās sabiedrības apklusināšanu, jo īpaši saistībā ar pastāvīgo nesodāmību par noziegumiem; aicina veikt juridiskas, administratīvas un ar politiku saistītas reformas, kas atbilst starptautiskajiem standartiem, lai pilnībā novērstu publiskajā izmeklēšanā konstatētās sistēmiskās problēmas;
16. aicina Maltas valdību atturēties no negatīvās retorikas, kas vērsta pret žurnālistiem, un pārtraukt veicināt pret žurnālistiem un mediju profesionāļiem naidīgo gaisotni, ievērojot tos pašus Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres aicinājumus; pauž bažas par to, ka joprojām pastāv šķēršļi mediju brīvībai un plurālismam, piemēram, saistībā ar piekļuvi informācijas pieprasījumiem valdībai, kā arī par potenciāli diskriminējošu pieeju mediju finansēšanai; nosoda tendenci uzturēt nepamatotu slepenību valsts iestādēs attiecībā uz informāciju, kas varētu būt svarīga sabiedrībai; atkārtoti aicina Maltas valdību atsaukt savas apelācijas sūdzības pret ziņu platformu *The Shift News*, kura ir iesniegusi virkni pieprasījumu nodrošināt informācijas brīvību;
17. pauž nožēlu par to, ka Maltas valdības priekšlikumi neuzlabo situāciju mediju brīvības jomā; mudina Maltas iestādes nodrošināt ierosināto reformu atbilstīgi Eiropas un starptautiskajiem žurnālistu aizsardzības standartiem, jo īpaši attiecībā uz publiski un tiešsaistē žurnālistiem izteiktu draudu un žurnālistu aizskaršanas novēršanu un sodīšanu par šādām darbībām, un ātri īstenot šīs reformas; mudina Maltas iestādes arī pieņemt papildu pasākumus un citas aizsardzības garantijas, lai uzlabotu kritiskas un neatkarīgas žurnālistikas vidi Maltā un panāktu politiķu un amatpersonu atbildību par savu rīcību;
18. pauž bažas par ziņojumiem, kuros norādīts, ka, lai gan Mediju ekspertu komitejai, kurā bija iekļauti daži mediju pārstāvji, tika uzdots sniegt konsultācijas par izmaiņām mediju nozarē, Maltas valdība neīstenoja jēgpilnu sabiedrisko apspriešanu; pauž bažas par to, ka Maltas iestādes nav ņēmušas vērā aicinājumus rīkot plašu sabiedrisko apspriešanu

par mediju nozari un jo īpaši par *SLAPP* izmantošanas ierobežojumu; atbalsta Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres aicinājumus Maltas Parlamentam nepieņemt ierosinātos nepilnīgos tiesību aktus, tostarp grozījumus konstitūcijā, kamēr nav veikta pārredzama un rūpīga apspriešanās par tiesību aktu projektiem, kas būtu jāuzskata par prioritāriem; uzsver, ka jebkādām darbībām, kuru mērķis ir uzlabot tiesību akta projektu, ir jābalstās uz ieteikumiem, kas izklāstīti publiskās izmeklēšanas ziņojumā, un ka šādām izmaiņām ir jāatbilst vismaz starptautiskajiem standartiem žurnālistu aizsardzības un drošības un mediju brīvības jomā, lai nodrošinātu kvalitatīvus tiesību aktus mediju jomā; atgādina Maltas valdībai par tās pienākumu rīkot plašas, iekļaujošas un strukturētas sabiedriskās apspriešanas par juridiskajām reformām;

19. pauž nožēlu par to, ka pret žurnālistiem, kā arī *Daphne Caruana Galizia* ģimenes locekļiem joprojām tiek vērsta *SLAPP*, un atkārtoti stingri aicina personas, kas ierosinājušas šīs lietas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, tostarp bijušo premjerministru un bijušās valdības amatpersonas, tās steidzami atsaukt;
20. atkārtoti norāda, ka Maltas tiesām ir iespēja kvalificēt neslavas celšanas lietas kā "acīmredzami nepamatotas" un līdz ar to tās noraidīt; atkārtoti aicina Maltas iestādes īstenot Komisijas 2021. gada 16. septembra Ieteikumu (ES) 2021/1534 par aizsardzības, drošības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu žurnālistiem un citiem mediju profesionāļiem Eiropas Savienībā (C(2021)6650) un ieviest efektīvu politiku žurnālistu aizsardzībai; atgādina, ka šāda direktīva varētu attiekties tikai uz *SLAPP* lietām ar pārrobežu dimensiju; aicina Maltas iestādes saskaņā ar Eiropas Padomes konstatējumiem un ieteikumiem pievērsties arī iekšzemes lietām, izmantojot efektīvus pret *SLAPP* vērstus tiesību aktus; prasa ES iestādēm ātri panākt vienošanos par vērienīgu pret *SLAPP* vērstu direktīvu un aicina Maltas iestādes pilnībā īstenot ieteikumu, kas pievienots priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību ("stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību") (COM(2022)0177); aicina Komisiju izpētīt iespēju pieņemt turpmākus tiesību aktus, lai aptvertu visus *SLAPP* gadījumus;
21. aicina Maltas valdību turpināt risināt jautājumus saistībā ar mediju brīvību un sabiedrisko mediju neatkarību no politiskas iejaukšanās, tostarp izveidot satvaru valsts reklāmas pārredzamības nodrošināšanai un vērsties pret naida runas pastiprināšanos sociālajos medijos; atgādina, ka Eiropas mediju brīvības aktam būtu jāpalīdz nodrošināt mediju brīvību, plurālismu un neatkarību visā ES, tostarp mediju īpašumtiesību pārredzamību un pasākumus, kuru mērķis ir nepieļaut mediju koncentrāciju, kas ietekmē to plurālismu; prasa ES iestādēm ātri panākt vienošanos par vērienīgu Eiropas mediju brīvības aktu;
22. aicina Maltas valdību beidzot nostiprināt tiesības uz drošiem un likumīgiem abortiem valsts tiesību aktos, par kuriem valdība bija iepriekš paziņojusi, bet kuri tā arī nav nonākuši līdz likumdošanas procesam to pieņemšanai, savukārt — gluži pretēji — attiecībā uz abortiem ir pieņemts ierobežojošs likums;
23. atgādina Maltas valdībai par tās apņemšanos līdz 2024. gada beigām izveidot datubāzi informācijas vākšanai par trauksmes celšanu un par to, ka nav īstenoti ieteikumi par rīcību trauksmes cēlēju aizsardzības uzlabošanai saskaņā ar 2023. gada ziņojumu par tiesiskumu;

24. mudina valdību prioritārā kārtā izveidot cilvēktiesību un līdztiesības komisāra amatu saskaņā ar Parīzes principiem un ES *acquis* līdztiesības jomā;
25. atkārtoti aicina Maltas iestādes pilnībā īstenot visus atlikušos ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja, Venēcijas komisija, Pretkorupcijas starpvalstu grupa un Ekspertu komiteja nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas pasākumu un terorisma finansēšanas novērtēšanai (*Moneyval*);
26. uzsver, ka joprojām nopietnas bažas rada Maltas programma pilsonības piešķiršanai par investīcijām; atgādina par savu nostāju, ka ES pilsonība nav tirgojama prece, un aicina nekavējoties aizliegt šo programmu Maltā un visā Eiropas Savienībā; gaida Eiropas Savienības Tiesas galīgo nolēmumu šajā jautājumā;
27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Finanšu darījumu darba grupai, Apvienoto Arābu Emirātu valdībai un parlamentam un Maltas Republikas prezidentam.